

Zsinórmérték

A Szabad Demokraták Szövetsége újabb válaszáért elé került. Ha elfogadja elnöke véleményét, aki szerint a Gazdasági Minisztérium politikai államtitkára nem működött együtt a hálózattal, hanem pusztán a hálózat csapdájába esett, akkor módosítania kell a Kádár-korszakról kialakított véleményét és politikai filozófiáját is, amely az egyén felelősségét értékrendjének középpontjába állítja. Hangsúlyozni szeretném, hogy ez nem pusztán erkölcsi, hanem politikai kérdés is. Ha arra az álláspontra helyezkedünk, hogy az ember nem felelős a tetteiért, hanem körülményeinek passzív függvénye, rajta kívül álló erők tehetetlen áldozata, akkor lemondunk végső politikai célunkról: egy olyan társadalom felépítéséről, mely szuverén polgárok öntudatos együttműködésén alapul. (A „polgárok” szót itt eredeti jelentésének megfelelően használom, és nem a ma divatos értelemben, mely kórusban üvöltöző, habzó szájú populista tömegeket tisztel meg ezzel a szóval.)

Abban egyetértek pártom elnökével, hogy Szalay Gábor – legalábbis eddigi ismereteink szerint – semmi olyat nem követett el, ami becstelenségnek volna nevezhető. Együttműködése a pártállam titkosszolgálatával feltehetőleg senkinek sem okozott kárt. De azért ez együttműködés volt, különben titkolni sem kellett volna. És a mécses sem tört volna el, amikor a titok napvilágra került. Ez az együttműködés nem jellemezhető a „csapda” szóval. A szolgálatok a legtöbb együttműködőt zsarolással, fenyegetéssel vagy ígérettel nyerték meg. Így hát a szolgálatok nem vermet ástak a beszerzendő személynek, hanem alkutárgyalást folytattak vele. Szalay Gábor esetében a megállapodás úgy szólt, hogy minimális együttműködés fejében folytathatja pályáját, elutazhat Togóba stb. Ez nem csapda. A csapdába esett vadállat csak

úgy szabadulhat, ha lerágja a lábát. Rákosi idején az AVH foglyai csapdahelyzetben voltak. Kevesen vállalták – mint például Szász Béla – szabadságukért az öncsonkítással felérő eszevesztett kínzásokat. Az ilyen csapdák foglyainak senki sem tehet szemrehányást, ha bedobták a törülközőt. De a Kádár-korszakban mindenki maga dönthette el,

nak irataiba, és hogy az így megszerzett információkat ne kelljen eltemetniük lelkük nyilvánosság elől elzárt rekeszeibe. Ha viszont a szolgálatok bármilyen rendű és rangú munkatársai áldozatok csupán, egy csapda foglyai, akkor ebben a minőségükben is kifejezetten közénk valók, és együttérző hallgatásba kell burkolnunk viselt dolgaikat.

elfogadta a korábban elfogadhatatlannak nyilvánított Medgyessyt, és még azt sem tudatta a közvéleménnyel, hogy pálfordulása kompromisszum, melyet kizárólag a Fidesz-uralom restaurációjától való félelem indokol, akkor előkészítette a talajt a párt erkölcsi-politikai felmorzsolásának további stációi számára. Nem értem magamat: miért döbbsent meg, ami pedig várható volt. A Magyar Hírlap szeptember 10-ei szerkesztőségi vezércikkében olvasom, hogy „az SZDSZ korábban nagy, mára megfogyatkozott tekintélyét annak is köszönhetette, hogy a társadalmi-politikai erkölcs kérdéseiben a zsinórmérték szerepét vállalta”. Ha a párt vezetése és különösképpen Kuncze Gábor nem szedi össze bátorságát, és nem vonja vissza a kínos csapdametaforát, akkor a zsinórmértékből már semmi sem marad. Legfeljebb a zsinór, amelyre felköthetik magukat mindazok, akik túlzott vehemenciával remélték, hogy néhány évnél tovább is létezhet Magyarországon egy citoyenértékeket valló politikai párt.

EÖRSI ISTVÁN

„Ha a párt vezetése és különösképpen Kuncze Gábor nem szedi össze bátorságát, és nem vonja vissza a kínos csapdametaforát, akkor a zsinórmértékből már semmi sem marad.”

hogy köt-e alkut, vagy sem. Ezért követelhettem számos szabaddemokrata politikus és közíró a rendszerváltozás óta, hogy az érdekeltek betekinthessenek a szolgálatok összes ügyosztálya-

Túl gyorsan igazolódik azoknak a félelme, akik katasztrófálisnak tartották, ahogy a pártvezetés a Medgyessy-ügyet kezelte. Amikor a szabaddemokraták frakciója egy nap leforgása alatt

Készültség

